

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF). Conform prevederilor pct.40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul este promovat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Potrivit Raportului Băncii Mondiale „Diagnosticul asigurărilor generale și de RCA”, întocmit, cu titlu de asistență tehnică, în cadrul proiectului Reforma pieței de asigurări din R. Moldova (programul FIRST), domeniul de asigurări se confruntă cu provocări majore, la origine fiind un cumul de slăbiciuni și nereguli de sistem, respectiv, recunoscut unul fragil și subdezvoltat.

Urmare recomandărilor expertizate ale autorilor corespunzători (BM), Comisia Națională a Pieței Financiare a aprobat și a implementat (2018-2019) o agendă (Foaie de parcurs) de măsuri aferente și complementare revizuirii cadrului de reglementare sectorială, prin impunerea unor noi cerințe prudențiale în spiritul supravegherii bazate pe prevenirea riscurilor pentru participanții profesioniști ai pieței de asigurări.

O dimensiune distinctă în restructurarea domeniului de asigurări o constituie liberalizarea tarifară care, conform recomandărilor în cauză, urmează să fie aplicată „...în baza introducerii și implementării unor fundamente durabile, care să ocrotească solvabilitatea și rentabilitatea într-o piață de tarife libere..., prin eliminarea tuturor plafoanelor și restricțiilor privind ratele primelor RCA”.

Călăuzindu-se de cadrul juridic în vigoare (Legea nr.414/2006, art.11), potrivit căruia „Primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilesc de către asigurători în baza calculelor efectuate în conformitate cu metodologia unică, aprobată de autoritatea de supraveghere, care va stabili modul de calcul al primelor de asigurare de bază, tipurile de coeficienți de rectificare și modul de calcul al acestora, cota minimă și cota maximă a cheltuielilor asigurătorului și a marjei de profit, incluse în structura primei de asigurare, alte aspecte actuariale”, CNPF a aprobat (Hotărârea nr.57/13 din 28.12.2018, înregistrată la MJ, 21.02.2019) Metodologia unică privind modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, conform căreia fiecare asigurător își calculează tariful, propunerile de rigoare fiind prezentate autorității de supraveghere care, în baza informației statistice la nivelul pieței de asigurări, calculează și aprobă, cel puțin odată pe an, prima de referință.

Consemnăm, în acest sens, că pentru a nu periclita regulile de joc și piața în ansamblu, CNPF a stabilit pentru intervalul 01.07.2019-01.07.2020 o perioadă „de tranziție”.

Corespunzător acestor reguli, companiile au prezentat autorității de supraveghere (mai 2020) statistica în evoluție, calculele și propunerile de rigoare. Corespunzător calculelor prezentate de către companiile de asigurări, mărimea primei de bază oscilează (semnificativ) de la 770 până la 1400 lei.

Din considerentele că piața de asigurări autohtonă este una imatură, respectiv urmează a fi consolidată și restartată, în contextul crizei pandemice și celei economice, convingerea

autorității de supraveghere se rezumă că o liberalizare imediată, cu un diapazon tarifar (minim-maxim) extrem de supradimensionat și fără careva ajustări (din partea CNPF), iminent va periclita regulile de joc, cu eventuale consecințe de ordin social și financiar (pentru asigurații – persoane fizice și juridice) și cu impact economic pentru companiile de asigurări. Lecția însușită, urmare a liberalizării tarifare (în multe cazuri, cu impact nefast – atât pentru asigurați, cât și pentru asigurători) într-un șir de țări (și în cazul piețelor dezvoltate, și în celor în tranziție), rezidă în stringenta necesitate de un calendar de liberalizare graduală, sub administrarea autorității de supraveghere.

În această ordine de idei, pentru perioada imediat următoare piața are nevoie de o gestiune predictibilă, politica tarifară per domeniu fiind una corelată la evoluția social-economică de ansamblu, respectiv la macro- și micronivel.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele modificări pe care le aduce proiectul actului normativ se rezumă la modul de reglementare și autorizare a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

Asigurarea de răspundere civilă pentru circulația autovehiculelor (asigurarea auto) are o valență specifică pentru cetățeni, implicit pentru deținătorii (persoane fizice și juridice) de transport auto – în calitate de asigurați sau victime ale unui accident. În același timp, acest gen de asigurări obligatorii, reprezintă o dimensiune preponderentă pentru societățile de asigurare, dat fiind portofoliul semnificativ de contracte încheiate/asumate. De asemenea, asigurarea auto are un impact asupra liberei circulații a persoanelor și a vehiculelor. Redimensionarea și consolidarea pieței interne a asigurărilor auto ar trebui, în consecință, să reprezinte un obiectiv fundamental în domeniul serviciilor financiare, fiind un produs social-obligatoriu.

Proiectul definește rolul autorității de supraveghere, în calitate de instituție națională de reglementare a cadrului metodologic (acte normative secundare) aferent calculării și aplicării primelor de asigurare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto (internă și externă). În acest sens, conform prevederilor proiectului, CNPF va determina modul de aplicare al primelor de asigurare, în baza datelor statistice per piață de răspundere civilă auto.

Astfel, având în vedere, contextul și particularitățile edificării pieței de asigurări autohtone, cu reușitele și deficiențele enunțate, autorii proiectului pledează pentru instituirea unui mecanism clar și predictibil de monitorizare continuă a pieței asigurărilor obligatorii auto – prin intermediul instrumentelor adecvate și specifice sectorului financiar per ansamblu, regulile fiind stabilite de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

Proiectul, de asemenea, vizează interesele consumatorului de servicii, respectiv prin obligativitatea asigurătorilor și intermediarilor de asigurare de a oferi solicitantului asigurării informația privind cuantumul primei de asigurare, precum și a coeficientului bonus-malus aplicabil.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul de lege propus nu expune statul (bugetul public național și bugetul autorității de supraveghere) la careva alocări (suplimentare) de resurse financiare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) din Legea cu privire la actele normative (nr.100/2017) și Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este plasat pe pagina - web oficială a autorității de supraveghere (www.cnpf.md; compartimentul „cadru normativ”, subcompartimentul „consultări publice”), a Ministerului Finanțelor (la

compartimentul „transparența decizională”), precum și se remite spre avizare instituțiilor de resort, și se supune consultărilor publice.

7. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege se remite Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

8. Constatările expertizei juridice

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul se remite Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.

9. Constatările altor expertize

Conform art. 1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

Viceprim-ministru,
Ministru al finanțelor

Serghei PUȘCUȚA